

Пермінова С. О.
 канд. пед. наук, доц.,
 доцент кафедри менеджменту підприємств
 Національний технічний університет України
 «Київський політехнічний інститут імені Ігоря
 Сікорського», м. Київ, Україна
 ORCID: 0000-0001-6641-8432

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВИ В НАПРЯМІ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Модернізація національної економіки та відновлення регіонів після завершення бойових дій залишатиметься важливим стратегічним завданням держави в довгостроковій перспективі економічного розвитку, що передбачає вже сьогодні створення сприятливих умов для підвищення ефективності інноваційної діяльності та покращення інвестиційного клімату в країні.

Національна економічна стратегія України окреслює вектори розвитку до 2030 року на основі аналізу економічної політики за останні 30 років, поточного стану та можливостей для зростання [1], оскільки сучасні реалії та світові глобалізаційні процеси потребують швидкої реакції та відповідних дій для мінімізації негативних наслідків, спричинених великими втратами та руйнуваннями.

Без сумніву, об'єктивні економічні закономірності, кризові явища та серйозні виклики, з якими стикнулася Україна потребують інвестиційної та інноваційної активності в усіх регіонах і сферах народного господарства, збільшення капітальних вкладень для активізації інноваційної діяльності, розвитку виробничого та ресурсного потенціалу. Тобто, переосмислення погляду на фактори мікро-, макро-, мезорівня та шляхи ефективного розвитку й відновлення регіонів. Вплив цих факторів не є величиною постійною, тому в різні періоди наслідки від них дещо відрізняються.

Стандартні схеми та прийоми управління економічними системами в умовах сьогодення вже не спрацьовують, що вимагає модернізованих управлінських концепцій, які б дозволяли в складних політичних та нестабільних економічних ситуаціях застосовувати модель стійкого розвитку. Для формування такої моделі та пошуку нових пріоритетних напрямів і сфер діяльності важливо враховувати домінуючі фактори впливу для коригування дій у відповідний часовий період. Такими пріоритетами сьогодні визначено [1]:

- стратегічне планування регіонального розвитку на основі нормативного забезпечення, смарт-спеціалізації, через систему 3-рівневого планування;
- кадрове забезпечення (підвищення кваліфікації представників органів місцевої влади);
- фінансова регіональна політика (державні інвестиційні проекти, секторальна фінансова підтримка, ефективний розподіл коштів, землі, природних ресурсів);
- активність громадських організацій.

У перспективних планах окреслено цілий ряд державних програм відродження країни та створено національні фонди відновлення постраждалих регіонів, донорами яких переважно мають стати міжнародні партнери. ЄС четвертий рік активно сприяє акумулюванню коштів, створюючи фонди, програми допомоги та стимулюючи міжнародні інституції долучатися до цих програм, зокрема Міжнародний валютний фонд, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, благодійні фонди надають з початку повномасштабного вторгнення фінансову, військову, гуманітарну, експертну підтримку [2].

Уряд України в межах стратегічної програми розвитку виділяє поточні бар'єри, які гальмують реалізацію планів, акцентуючи на низькому рівні інституційної спроможності для управління розвитком регіонів, часовій та просторовій неузгодженості планування регіональних програм відновлення, неефективності використання ресурсної бази та можливостей для наповнення місцевих бюджетів, недостатній ефективності діяльності інноваційних центрів та індустріальних парків, низькому рівні залученості мешканців громади до прийняття рішень [1].

Тому в планах відновлення та збалансованого економічного розвитку окреслені основні напрями щодо: державних фінансових програм підтримки постраждалих регіонів, монофункціональних міст та сільських поселень, які перебувають в несприятливих умовах; удосконалення системи розподілу місцевих податкових надходжень; стимулювання територіальних громад до рекламування регіональних особливостей та інвестиційної привабливості, а також удосконалення системи управління регіональним розвитком за рахунок моніторингу рівня компетенцій державних службовців та підвищення їх кваліфікаційного рівня.

Список використаних джерел

1. Національна економічна стратегія 2030. URL: <https://nes2030.org.ua/docs/doc-vector.pdf> (дата звернення: 27.03.2025)
2. Булик О. Б. Стратегія відновлення економіки України після війни. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2240> (дата звернення: 29.03.2025)